

УДК 336.73:330.322:330.131.7

DOI: 10.31673/2415-8089.2026.035401

Владика Юлія Павлівна*кандидат економічних наук, доцент,**Національний університет**«Київський авіаційний інститут»*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7260-5146>**Горбачова Оксана Миколаївна***кандидат економічних наук, доцент,**Державний університет**інформаційно-комунікаційних технологій*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9233-6762>**Задерака Наталія Миколаївна***старший викладач, Національний університет**біоресурсів і природокористування*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0503-7972>

СУЧАСНІ ТРЕНДИ, МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Стаття присвячена аналізу сучасних тенденцій, ризиків та можливостей інвестиційного кредитування підприємств в Україні на тлі макроекономічної невизначеності та викликів, пов'язаних з війною. Підтверджено, що доступ бізнесу до банківських ресурсів є важливим для підтримки ліквідності, адаптації до енергетичних та логістичних обмежень, а також забезпечення безперервності виробничо-інвестиційних процесів.

Дослідження базується на методах теоретичного узагальнення, порівняльного аналізу, статистичного та структурно-динамічного аналізу, а також використанні табличного і графічного подання даних. Джерелами інформації були офіційні статистичні та аналітичні документи Національного банку України, Міністерства фінансів України, Фонду розвитку підприємництва та праці українських науковців.

З'ясовано, що сектор нефінансових корпорацій залишався лідером у структурі кредитного портфеля банківської системи, проте частка кредитів для підприємств у ВВП мала спадну тенденцію, що свідчить про зменшення значення банківських кредитів у фінансуванні реального сектора економіки. Виявлено значну концентрованість кредитних ресурсів у таких галузях як торгівля, переробна промисловість та сільське господарство. Переважну частку становлять коротко- і середньострокові кредити на тлі відносно низької частки довгострокового фінансування.

Виявлено, що динаміка процентних ставок за новими кредитами визначалась параметрами грошово-кредитного регулювання, кредитного ризику та загальною макроекономічною невизначеністю. Також спостерігається зниження інтенсивності припливу нових кредитних ресурсів до бізнесу.

Підтверджено важливість програми «Доступні кредити 5–7–9%» для підтримки доступу бізнесу до банківських ресурсів і збереження кредитної активності. Результати дослідження можуть стати основою для розробки заходів щодо покращення доступу підприємств до кредитних ресурсів.

Ключові слова: інвестиційне кредитування, кредитні ризики, фінансові ризики, інвестиційна діяльність, банківське кредитування, кредитоспроможність підприємства, фінансування інвестиційних проектів, управління ризиками, кредитний ринок, фінансова стабільність, економічний розвиток, статистичний аналіз, банківська статистика, економетричне моделювання, динаміка кредитування, непрацюючі кредити (NPL).

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

Актуальність у контексті тривалої макроекономічної нестабільності, викликів, пов'язаних із воєнним станом, та необхідності відновлення України після війни, забезпечення стабільної роботи реального сектора економіки стає стратегічно важливим завданням. Головною силою, що підтримує виробничий потенціал і економічне зростання, є інвестиційне кредитування [2]. Однак нинішній стан банківської системи відзначається високою обережністю: значні воєнні, енергетичні та логістичні ризики провокують зростання частки непрацюючих кредитів, підвищені вимоги до кредитоспроможності позичальників та більш жорсткі умови застави.

Існує дисбаланс між великим попитом підприємств на довгострокові інвестиції для модернізації та обмеженою ліквідністю банків, що створює серйозний виклик для економічної стійкості країни. Скорочення частки корпоративного кредитного портфеля у відношенні до ВВП на фоні короткостроковості більшості нових позик свідчить про нестачу повноцінних інвестиційних ресурсів. У той же час, зростаюча залежність ринку від державних програм підтримки (як-от програма з відсотковими ставками 5-7-9%) вимагає ретельного аналізу їхньої ефективності та пошуку нових ринкових механізмів мінімізації кредитних ризиків.

Таким чином, проведення всебічної оцінки сучасних тенденцій, закономірностей та ризиків інвестиційного кредитування з використанням актуальних статистичних і економетричних методів є вкрай важливою задачею. Це необхідно для створення ефективних механізмів стимуляції інвестиційної активності підприємств і підвищення їхньої фінансової стабільності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми кредитування підприємств завжди займали важливе місце в дослідженнях науковців і практиків. Серед закордонних вчених, чії праці заклали теоретичні основи вивчення кредиту та банківського посередництва і їхнього впливу на розвиток економіки, варто виділити таких дослідників, як Б. Бернанке, А. Вайс, Г. Мінські, Р. Раджан, Дж. Стігліц, Е. Шоу, Дж. Шумпетер та інших. Їхні роботи розглядають питання ролі кредиту у фінансуванні економічного зростання, впливу інформаційної асиметрії на кредитні відносини, специфіки функціонування кредитного ринку, а також взаємозв'язку між банківським сектором і реальним сектором економіки.

Серед провідних українських учених значний внесок у вивчення банківського кредитування, фінансового забезпечення діяльності підприємств і розвитку кредитного ринку зробили С. Аржевітін, О. Василик, Т. Васильєва, В. Геєць, О. Дзюблюк, М. Кужелєв, А. Кузнєцова, С. Леонов, В. Міщенко, А. Мороз, М. Савлук та інші. У їхніх роботах висвітлено сутність кредиту, механізми банківського кредитування, фактори формування попиту і пропозиції на кредитному ринку, а також проблеми трансформації кредитних відносин в умовах нестабільності.

Питання кредитування підприємств в умовах повномасштабної війни та підвищених ризиків для бізнесу розглядається у працях В. Корнєєва, Г. Забчук, О. Івашук, Т. Винник, В. Рудана, О. Дзюблюка, І. Чуй, О. Мицак, Я. Пштира, К. Горбенка та А. Захарченка. У цих дослідженнях основна увага приділяється проблемам доступності до кредитних ресурсів, змінам умов банківського фінансування, збільшенню кредитних ризиків та трансформації ролі банківського кредиту у забезпеченні діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнної економіки.

Метою дослідження є всебічний аналіз поточного стану, обсягів, структурних характеристик і тенденцій розвитку кредитування підприємств, а також визначення ключових ризиків і перспектив банківського фінансування реального сектору економіки.

Методичну основу становлять системний аналіз, методи нормування різномірних показників, експертно-аналітичне зважування, адитивна згортка часткових оцінок, порівняльний аналіз та моделювання результатів.

Виклад основного матеріалу. Інвестиційне кредитування виступає як ключовий фактор у стимулюванні економічного розвитку, надаючи бізнесу необхідні фінансові ресурси для втілення інвестиційних проєктів у різних секторах економіки. Завдяки цьому механізму підприємства мають змогу модернізувати виробничі потужності, розширювати свої операції

та створювати нові робочі місця [1]. Однак, в умовах економічної нестабільності, спричиненої воєнними конфліктами, ринок інвестиційного кредитування стикається з низкою серйозних викликів: високим рівнем ризику, обмеженим доступом до капіталу і необхідністю пристосування до змін.

Визначення ключових проблем, з якими зіштовхуються українські підприємці при залученні кредитних ресурсів для інвестиційної діяльності, є вкрай важливим. Військовий ризик в Україні залишається одним з основних чинників нестабільності, що значною мірою впливає на економічну ситуацію країни. Збройні конфлікти та пов'язані з ними економічні виклики змушують банки і інвесторів бути обережними щодо фінансування інвестиційних проєктів через кредити [9]. Однак, навіть у ситуації воєнного стану, існують можливості для поліпшення доступу до кредитних ресурсів. Ці можливості можуть не лише сприяти активізації підприємницької діяльності, але й підтримувати розвиток інвестицій. На запропоновані заходи. (табл. 1).

Таблиця 1

Проблеми та шляхи вдосконалення банківського інвестиційного кредитування

Проблема	Шлях вдосконалення
Високі відсоткові ставки та обмежений доступ до дешевих кредитів	Програма «Доступні кредити 5–7–9 %» є ефективною формою державної підтримки, яка зменшує вартість позик. Розширення цієї ініціативи, зокрема збільшення фінансування та спрощення умов доступу, дозволить залучити більше підприємств.
Високі вимоги до застави (ліквідне майно 10–30 %)	Впровадження державного страхування інноваційних кредитів і надання гарантій банкам знижує їхні ризики, а підприємствам надає можливість отримувати кредити без вимог надмірного забезпечення.
Воєнний ризик і обережність банків	Актуальність залучення міжнародних фінансових партнерів, таких як Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Міжнародна фінансова корпорація (IFC) та Світовий банк, полягає в отриманні доступу до дешевших і довгострокових фінансових ресурсів. Це можна здійснити за посередництвом вітчизняних банків, які отримують державну підтримку.
Короткострокова ресурсна база банків	Довгострокове рефінансування від НБУ для інноваційних проєктів дозволяє банкам надавати довгострокові кредити за нижчою відсотковою ставкою, що стимулює інвестиції в реальний сектор економіки.
Складність оцінки ризиків інноваційних проєктів	У банках слід організовувати спеціалізовані відділи для інноваційного кредитування, а також варто зайнятися навчанням персоналу. Важливо впроваджувати нові моделі оцінки інновацій, такі як оцінка майбутніх потоків чи проведення пілотних етапів.
Незахищеність прав кредиторів / правова нестабільність	Удосконалення правової інфраструктури передбачає спрощення процесів стягнення боргів, ефективні процедури банкрутства та посилення захисту прав кредиторів.
Бюрократичні перешкоди та складність процедур отримання кредитів	Спрощення процесів кредитування та скорочення бюрократичних вимог. Впровадження електронних систем для подачі заявок і документів зменшить час і ресурси, необхідні для отримання кредитів, полегшуючи доступ малого та середнього бізнесу до фінансування.
Недостатній рівень фінансової грамотності серед МСБ	Організація програм навчання та семінарів з фінансового управління для підприємців. Забезпечення консультаційної підтримки від фінансових установ і державних органів для покращення фінансових знань і ефективного планування розвитку бізнесу.

Джерело: складено автором

Аналіз банківської статистики вказує на те, що сектор нефінансових корпорацій продовжує бути основою кредитного портфеля банківської системи України. Однак детальне дослідження співвідношення обсягів корпоративного кредитування до ВВП демонструє спадний тренд.

Даний дисбаланс пов'язаний із тим, що темпи зростання номінального ВВП випереджають зростання нового корпоративного кредитування. У контексті воєнного стану банки змушені враховувати високі премії за ризик у вартості ресурсів, що обмежує попит з боку позичальників. Як наслідок, банківський сектор частково втрачає роль провідного інституційного джерела капіталу для реального сектору, а підприємства все частіше покладаються на самофінансування та нерозподілений прибуток.

Дослідження ринку інновацій в Україні дозволило визначити найбільш перспективні галузі, серед яких оборонна промисловість, сфера ІТ, агробізнес, медицина та енергетика. Наразі особливо високий попит спостерігається на оборонну промисловість, що цілком логічно з огляду на поточний розвиток вітчизняної економіки [3]. Це включає сучасне виробництво безпілотників для військових і цивільних потреб, створення інноваційних радіолокаційних систем, а також розробку систем захисту інформації. Українські ІТ-компанії успішно виходять на міжнародний ринок, пропонуючи високоякісне програмне забезпечення для різноманітних секторів.

Структурно-динамічний аналіз виявив високу галузеву концентрацію кредитних ресурсів. Основна частина банківських позик зосереджена в трьох секторах: оптова та роздрібна торгівля, переробна промисловість і сільське господарство. Ця концентрація зумовлена відносно високим рівнем оборотності капіталу та ліквідності в цих галузях [7]. Торгівля та аграрний сектор здатні швидко генерувати грошові потоки навіть під час економічної нестабільності. При цьому в строковій структурі кредитного портфеля переважають короткострокові та середньострокові позики, переважно для поповнення оборотного капіталу. Частка довгострокових інвестиційних кредитів залишається незначною через підвищений кредитний ризик, відсутність надійних застав на деокупованих чи прифронтових територіях, а також невизначеність щодо довгострокових перспектив окупності інвестицій.

Різні види кредитних послуг варто розглядати у двох основних категоріях: традиційні, давно відомі на ринку, та сучасні, які відображають останні тенденції у сфері кредитування. Такий поділ стає дедалі важливішим завдяки стрімкому розвитку фінансових технологій. Financial Stability Board (FSB) характеризує фінансові технології (FinTech) як інновації у фінансовій сфері, що базуються на новітніх технологіях і сприяють розвитку нових бізнес-моделей, додатків, процесів або продуктів, впливаючи на надання фінансових послуг, що зазначено в звіті Basel Committee on Banking Supervision 2024 року.

Кредитування, як важлива складова фінансових послуг, зазнає суттєвих змін під впливом фінансових технологій. Це виражається в глобальних тенденціях, таких як:

- інтеграція нових фінансових технологій у вже існуючі кредитні послуги банківських і небанківських організацій; - поява та розвиток інноваційних методів кредитування [4]. Ці напрямки можуть існувати як окремо, так і перетинатися та взаємодіяти між собою. В Україні активно впроваджуються й ефективно працюють такі форми інтеграції новітніх фінансових технологій у сферу кредитування:

- онлайн-платформи, які надають зведену інформацію для порівняння характеристик різних кредитних продуктів; - онлайн-кредитування, включно з використанням мобільних технологій.

Розвиток онлайн-банків і необанків заснований на концепції Open Banking із використанням відкритих програмних інтерфейсів Open API. Комерційні банки надають доступ до своїх даних зовнішнім сервісам, наприклад платіжним платформам або платформам онлайн-кредитування. Завдяки цьому співробітництву між банками та фінтех-компаніями створюються мобільні банківські додатки, які дозволяють клієнтам користуватися банківськими послугами швидше і з більшими можливостями керування фінансами.

Основними функціями мобільних банківських додатків є: перегляд залишків на рахунках,

грошові перекази між картками, поповнення мобільного телефону, оплата комунальних послуг, а також іпотечне та споживче кредитування. Ці додатки можуть працювати з платіжними картками з різних банків одночасно. Партнерство з фінтех-компаніями цікаве для банків завдяки можливості збільшення прибутку через розширення клієнтської бази, а для фінтех-фірм – це доступ до вже сформованої клієнтської бази банків.

Прикладами таких інновацій є MonoBank в Україні, Revolut і Starling Bank у Великобританії, N26 у ЄС, та Yuh у Швейцарії. Новітній підхід до кредитування представлений в одноранговому кредитуванні через кредитні онлайн-платформи, відомому як краудлендинг [5]. Тут кредитори і позичальники взаємодіють без посередників, використовуючи онлайн-платформи, які стягують комісію за надання позик і перевірку кредитоспроможності.

Кредитна онлайн-платформа виступає як посередник, що надає майданчик для взаємодії кредиторів і позичальників. Зазвичай вона не гарантує виконання угоди, а лише структурує договір позики. Управління платформами можуть виконувати як мікрофінансові небанківські організації, так і будь-які інші посередники. Користувачі платформи реєструються на відповідних ресурсах або встановлюють додатки на свої девайси для укладення кредитних угод, визначаючи умови позики. Платформа бере комісію за свої послуги, яка зазвичай є відсотком від суми кредиту.

Динаміка процентних ставок за новими кредитами нефінансовим корпораціям показала високу чутливість до монетарної політики НБУ, особливо облікової ставки і інфляційних очікувань. Збільшення рівня непрацюючих кредитів, спричинене втратою або пошкодженням виробничих потужностей через воєнні дії, підштовхує банки до формування значних резервів для покриття кредитних ризиків [6]. Це разом із витратами на залучення депозитної бази підтримує реальні процентні ставки на обтяжливих для типових інвестиційних проєктів рівнях без державної підтримки.

Аналіз ефективності державних інструментів підтримки свідчить, що державна програма «Доступні кредити 5–7–9%» та механізм державних портфельних гарантій є ключовими драйверами підтримки бізнесового кредитування. В умовах високих ринкових ставок та жорстких вимог до застави програма частково покрила процентний ризик і ризик дефолту позичальників (через компенсацію ставок та надання гарантій). Це дозволило підприємствам не лише підтримувати поточну ліквідність, а й здійснювати цільові релокаційні та відновлювальні інвестиції. Водночас висока залежність ринку від бюджетного фінансування створює додаткові фіскальні ризики для держави у разі затримки компенсацій банкам.

Таблиця 2

Комплексна характеристика сучасних трендів, факторів та ризиків стримування інвестиційного кредитування підприємств

Аналітичний напрям	Виявлений тренд / Результат	Економічне обґрунтування
Співвідношення Кредити/ВВП	Спадна тенденція	Посилення ризиків, високі вимоги до кредитоспроможності, стриманість банків
Строковість кредитів	Домінування короткострокових позик	Дефіцит «довгих» грошей, висока невизначеність окупності інвестицій
Галузева структура	Концентрація (Агро, Торгівля, Переробка)	Орієнтація банків на галузі з високою оборотністю капіталу
Процентні ставки та NPL	Чутливість до монетарної політики, премія за ризик	Висока частка NPL змушує банки формувати додаткові резерви
Державна підтримка	Ключова роль програми «5–7–9%»	Компенсація високої вартості ринкового ресурсу за рахунок бюджету

Джерело: складено автором

У рамках воєнного стану ці механізми набули особливої ваги, оскільки допомогли забезпечити фінансування оборотного капіталу, інвестиційних потреб та інших важливих напрямів роботи підприємств [8]. На 1 січня 2026 року в рамках програми «Доступні кредити 5–7–9%» було укладено 134 510 кредитних договорів на суму, що перевищує 460 мільярдів гривень. Для реалізації програми залучено 47 уповноважених банків. Серед отримувачів переважну частину становили фізичні особи-підприємці, тоді як у кредитному портфоліо найбільшу частку займали мікропідприємства. У галузевому відношенні домінувало сільське господарство, а за термінами погашення більшість доводилася на кредити терміном від одного до трьох років [10].

Висновки і перспективи подальших досліджень. У проведеному дослідженні здійснено всебічну оцінку нинішніх тенденцій, ризиків та можливостей інвестиційного кредитування для підприємств в Україні, що дало змогу сформулювати такі основні висновки:

1. Тенденції та структура кредитування: Незважаючи на те, що сектор нефінансових корпорацій залишається головним позичальником у банківській системі, спостерігається стійка тенденція до зменшення відношення корпоративного кредитного портфеля до ВВП. Це вказує на обмеженість ролі банківського кредитування як джерела формування капіталу для реального сектору в умовах високої макроекономічної та воєнної невизначеності.

2. Галуzeвий та строковий дисбаланс: Виявлено, що кредитні ресурси сильно концентруються у кількох ключових галузях (торгівля, переробна промисловість, агросектор), і банки переходять до надання переважно короткострокового та середньострокового фінансування. Частка довгострокового інвестиційного кредитування залишається на критично низькому рівні через високі ризики.

3. Роль державних програм підтримки: Встановлено, що в умовах жорстких вимог до застави та високих процентних ставок основним механізмом підтримки кредитної активності є програма «Доступні кредити 5–7–9%». Вона частково компенсує ризики та знижує фінансове навантаження на підприємства.

4. Ризики та вартість ресурсів: Процентні ставки коригуються відповідно до інструментів грошово-кредитної політики НБУ, загального рівня кредитного ризику та якості кредитних портфелів (зокрема частки проблемних кредитів), що гальмує притік нових інвестиційних ресурсів у реальний сектор.

Перспективи подальших досліджень включають розробку моделей для оцінки впливу воєнно-політичних ризиків на кредитоспроможність підприємств різних галузей; обґрунтування ефективних механізмів гарантій і страхування інвестиційних ризиків; аналіз потенціалу використання публічно-приватного партнерства та міжнародного грантового фінансування для стимулювання довгострокового інвестиційного кредитування у період повоєнного відновлення України.

Список використаних джерел

1. Корнєєв В., Забчук Г., Іващук О., Винник Т., Рудан В. Компаративний аналіз банківського кредитування підприємств України в умовах війни. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 6 (59). С. 11–23. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4533>
2. Статистика фінансового сектору. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/> sector-financial Verheliuk Y., Koverninska Y., Korneev V., Kononets A. Bank crediting to the sector of non-financial corporations in Ukraine. *Banks and Bank Systems*. 2019. Vol. 14. No. 3. P. 64–75. DOI: [https://doi.org/10.21511/bbs.14\(3\).2019.06](https://doi.org/10.21511/bbs.14(3).2019.06)
3. Звіт про фінансову стабільність 2024. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2024-H2.pdf
4. Зміни в резервних вимогах для заохочення банків до залучення довгострокових коштів для проектів реконструкції. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/en/news/all/zmini-vimog-do-formuvannya-obovyazkovih-rezerviv-stimulyuvanimut-banki-zaluchati-dovgostrokovih-koshti-dlya-finansuvannya-proyektiv-vidbudovi>

5. Гудзь Т. П. Фактори розвитку банківського кредитування підприємств в Україні. Науковий вісник ОНЕУ. 2021. № 7/8. С. 24–32. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-24-32>
6. OECD. Ukraine: Financing SMEs and Entrepreneurs 2024. In: Financing SMEs and Entrepreneurs 2024: An OECD Scoreboard. Paris : OECD Publishing, 2024.
7. Підсумки 2025: За держпрограмою «5-7-9%» підприємці отримали 30 тис. доступних кредитів на майже 94 млрд гривень. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/pidsumki_2025_za_derzhprogramoiu_5-7-9_pidpriiemtsi_otrimali_30_tis_dostupnikh_kreditiv_na_maizhe_94_mlrld_griven-5528
8. Дзюблюк О. Проблеми активізації банківського кредитування реального сектору економіки в умовах воєнного стану. Вісник економіки. 2023. Вип. 3. С. 8–25. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.008>
9. Semenog A. Dynamics of bank lending in Ukraine: influence of the development of digital innovations and technologies. Visnyk of Sumy State University. Economy Series. 2024. No. 1. P. 39–51. DOI: <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2024.1-04>
10. Vladyka Y.P., Zaderaka N.M., Turova L.L. Banking Creditation to Individuals as an Object of Risk-Oriented Management. (Банківське кредитування фізичних осіб як об’єкт ризик-орієнтованого управління). Успіхи і досягнення у науці. 2026. № 2(24) 2026. С. 1444-1453. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-2\(24\)-1444-1453](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-2(24)-1444-1453)

References

1. Kornieiev V., Zabchuk H., Ivashchuk O., Vynnyk T. & Ru-dan V. (2024). Komparatyvnyi analiz bankivskoho kredytuvannia pidpriemstv Ukrainy v umovakh viiny [Comparative analysis of bank lending to enterprises of Ukraine in conditions of war]. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 6, 11–23. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.59.2024.4533>
2. Verheliuk Y., Koverninska Y., Korneev V. & Kononets A. (2019). Bank crediting to the sector of non-financial corporations in Ukraine. Banks and Bank Systems, 3(14), 64–75. [https://doi.org/10.21511/bbs.14\(3\).2019.06](https://doi.org/10.21511/bbs.14(3).2019.06)
3. Natsionalnyi bank Ukrainy. (2024). Zvit pro finansovu stabilnist 2024 [Financial stability report 2024]. https://bank.gov.ua/admin/uploads/article/FSR_2024-H2.pdf
4. Natsionalnyi bank Ukrainy. Zminy v rezervnykh vymogakh dlia zaokhochennia bankiv do zaluchennia dovhostrokovykh koshtiv dlia proektiv rekonstruktsii [Changes in reserve requirements to encourage banks to attract longterm funds for reconstruction projects]. <https://bank.gov.ua/en/news/all/zmini-vimog-do-formuvannya-obovyazkovih-rezerviv-stimulyuvatimut-banki-zaluchati-dovgostrokovyi-koshti-dlya-finansuvannya-proyektiv-vidbudovi>
5. Hudz T. P. (2021). Faktory rozvytku bankivskoho kredytuvannia pidpriemstv v Ukraini [Factors of development of bank lending to enterprises in Ukraine]. Naukovyi visnyk ONEU, 7/8, 24–32. <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2021-7-8-284-285-24-32>
6. OECD. Ukraine: Financing SMEs and Entrepreneurs 2024. In: Financing SMEs and Entrepreneurs 2024: An OECD Scoreboard. Paris : OECD Publishing, 2024.
7. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2025). Pidsumky 2025: Za derzhprohramoiu «5-7-9%» pidpriiemtsi otrymaly 30 tys. dostupnykh kredytiv na maizhe 94 mlrd hryven [Results of 2025: Under the state program "5-7-9%" entrepreneurs received 30 thousand afford-able loans for almost 94 billion hryvnias]. https://mof.gov.ua/uk/news/pidsumki_2025_za_derzh-programoiu_5-7-9_pidpriiemtsi_otrimali_30_tis_dostupnikh_kreditiv_na_maizhe_94_mlrld_griv-en-5528
8. Dziubliuk O. (2023). Problemy aktyvizatsii bankivskoho kredytuvannia realnoho sektoru ekonomiky v umovakh voiennoho stanu [Problems of activating bank lending to the real sector of the economy in conditions of martial law]. Visnyk ekonomiky, 3, 8–25. <https://doi.org/10.35774/visnyk2023.03.008>
9. Semenog A. (2024). Dynamics of bank lending in Ukraine: influence of the development of digital innovations and technologies. Visnyk of Sumy State University. Economy Series, 1, 39–51. <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2024.1-04>

10. Vladyka Y.P., Zaderaka N.M., Turova L.L. Banking Creditation to Individuals as an Object of Risk-Oriented Management. (Банківське кредитування фізичних осіб як об'єкт ризик-орієнтованого управління). Успіхи і досягнення у науці. 2026. № 2(24) 2026. С. 1444-1453. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-2\(24\)-1444-1453](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-2(24)-1444-1453)

YULIIA VLADYKA, OKSANA HORBACHOVA, NATALIYA ZADERAKA. CURRENT TRENDS, OPPORTUNITIES AND RISKS IN INVESTMENT LENDING FOR ENTERPRISES.

The article is devoted to the analysis of current trends, risks and opportunities of investment lending to enterprises in Ukraine against the backdrop of macroeconomic uncertainty and challenges associated with the war. It is confirmed that business access to banking resources is important for maintaining liquidity, adapting to energy and logistical constraints, as well as ensuring the continuity of production and investment processes.

The research is based on the methods of theoretical generalization, comparative analysis, statistical and structural-dynamic analysis, as well as the use of tabular and graphical data presentation. The sources of information were official statistical and analytical documents of the National Bank of Ukraine, the Ministry of Finance of Ukraine, and the Fund for the Development of Entrepreneurship and Labor of Ukrainian Scientists.

It was found that the non-financial corporations sector remained the leader in the structure of the banking system's credit portfolio, but the share of loans to enterprises in GDP had a downward trend, which indicates a decrease in the importance of bank loans in financing the real sector of the economy. A significant concentration of credit resources was found in such industries as trade, manufacturing and agriculture. The predominant share is short- and medium-term loans against a relatively low share of long-term financing.

It was found that the dynamics of interest rates on new loans was determined by the parameters of monetary regulation, credit risk and general macroeconomic uncertainty. There is also a decrease in the intensity of the inflow of new credit resources to business compared to the past.

The importance of the program "Affordable Loans 5–7–9%" for supporting business access to banking resources and maintaining credit activity is confirmed. The results of the study can become the basis for developing measures to improve enterprises' access to credit resources.

Key words: *investment lending, credit risks, financial risks, investment activity, bank lending, enterprise creditworthiness, investment project financing, risk management, credit market, financial stability, economic development, statistical analysis, banking statistics, econometric modeling, lending dynamics, non-performing loans (NPLs).*

Надійшла до редакції: 11.09.2026

Прийнято до друку: 21.09.2026

Опубліковано: 30.09.2026

© 2026 Владика Ю. П., Горбачова О.М., Задерака Н.М.

Цей матеріал ліцензовано за умовами CC BY 4.0. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>